

INUIT ATAQATIGIIT INATSIARTUNI

UPA2023/130
4. maj 2023
Harald Bianco

Forslag til Inatsisartutbeslutning om, at pålægge Naalakkersuisut at arbejde for, at forbedre borgernes muligheder i bygder og yderdistrikter til at optage lån til at opføre medbyggerhuse, samt genåbne muligheden for at optage lån til selvbyggerhuse.

(Medlem af Inatsisartut Jens NapãtôK´)

Ordførerindlæg:

Først takker vi forslagsstilleren medlem af Inatsisartut Jens NapãtôK´ Naleraq for at have stillet forslag om at pålægge Naalakkersuisut. Vi takker ligeledes for Naalakkersuisut's svar.

Vi i Inuit Ataqatigiit er enige med forslagsstilleren, især da bolig manglen er større i yderdistrikterne. Og ligeledes hans budskab om, at mange af husene og lejlighederne er blevet forfaldne og ikke længere tidssvarende, er vi vidende om i Inuit Ataqatigiit.

Det skal siges, at som fortsættelse af Strukturreformkommissionen opfordring blev flere love vedr. boliger ændret. Ved ændring blev Selvstyrets boligplan for Bygder og yderdistrikter flyttet. I den er bl.a. medbyg med, og finansieringen til disse er fortsat fra centralt hold.

Efter flytningen har kommunerne fået pålagt indrapporteringspligt til central hold om, hvordan centrale bevillinger er blevet brugt. Det bemærkes, at det har kommunerne ikke været så gode til. Og efter kommunerne har overtaget ansvaret om muligheden, har man ikke været så dygtige til at give information herom til befolkningen. Helt frem til sidste år, er nogle på kysten med ønske om at bygge hus blevet hjulpet fra centralt hold, da de ikke vidste, at muligheden er hos kommunen, og henvendelser til kommunen ikke har haft den store effekt.

At der ved ændringer af mulighederne, kan være en lang overgangsperiode med tilpasning, er ikke ukendt. I Naalakkersuisut's svar på §37 forespørgsel (vedr. denne sag) i august sidste år, kan man se, at Naalakkersuisut er vågen over for denne. Og i ordlyden til Finansloven for 2022 kan man bl. a. læse, at kommunerne kan søge om midler inden for selvbyggerhuse. Og ligeledes kan

INUIT ATAQATIGIIT INATSIARTUNI

man se, at Naalakkersuisut var parate til, hvis kommunerne kan dokumentere, at der bygges huse, at der så kan søges midler endda oveni kommunale midler.

Som jeg nævnte før, er mulighederne, efter de var lagt ud til kommunerne, ikke blevet benyttet godt nok, kan man forstå, bl. a. efter kommunernes overtagelse af ansvaret er oplysningsgraden over for befolkningen været lille, og har endda i nogle tilfælde slet ikke givet information. Derfor kan man se, at Naalakkersuisut ønsker om og opfordringer til tilbagemeldinger af oplysninger fra kommunerne.

Jeg sagde også, at Naalakkersuisut og samtlige Partier er opmærksom på dette. Finanslov for 2023, hvor alle Partier er enige og underskrevet, kan man se, at man er stærkt optaget af dette. I ordlyden kan man læse, at finansieringsformerne evalueres, især i loven om medbyg.

Bl.a. balancering over for de pågældende, og for at sikre de bedste forhold og med maksimum udnyttelse for de pågældende, har man afdækket.

Ved kommende afdækning af evalueringen/vurderingen bl. a. om man skal ændre indskud til at være ensartet (her er tale om tidligere brugte 95/5).

De, der har indgået forlig i Finanslov for 2023, som tidligere nævnt samtlige partier, forventer, at mulige lovændringsforslag færdiggøres i løbet af 2023. Her er også formålet, at de, som ikke har mulighed via realkredit, kan få mulighed.

Forklaringer, jeg har nævnt foroven, viser, at nu, hvor bl. a. samtlige partier er med, kan man se, at der arbejdes for et hurtigt forløb.

Selv om det ser ud som, at initiativerne er ved at være færdige, er vi i Inuit Ataqatigiit positiv over for forslaget. Og videresender det til relevant udvalg.

Tak.